15.04.2026
Julkinen

Eduskunta
Suuri Valiokunta
SuV@eduskunta.fi

Viite: U 23/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisista verkoista, asetuksen (EU) 2015/2120, direktiivin 2002/58/EY ja päätöksen N:o 676/2002/EY muuttamisesta sekä asetuksen (EU)2018/1971, direktiivin (EU) 2018/1972 ja päätöksen N:o 243/2012/EU kumoamisesta (digitaaliverkkoasetus)

DNA Oyj:n lausunto eduskunnan suurelle valiokunnalle

DNA Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle koskien digitaaliverkkoasetusta.

Keskeiset viestit:

- DNA Oyj tukee valtioneuvoston kantaa. Tarvetta on keventää ja selkeyttää telealan sääntelyä ja turvata operaattoreiden investointikyky.
- DNA Oyj on valtioneuvoston kanssa samaa mieltä, että ehdotuksessa olisi voitu tehdä vielä enemmän näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Toisaalta ehdotuksen hyvistä avauksista, erityisesti taajuussääntelyn osalta, tulee pitää kiinni.
- Nykyisellään ehdotuksen monet delegoidut säädökset ja toimivallan siirto EU-tasolle tuovat epävarmuutta toimijoille, erityisesti kansallisten erityispiirteiden huomioon ottamisessa.
- Epävarmuus toimii pahimmillaan esteenä investoinneille. Suurin tarve on turvata taajuustoimilupien jatko ja selkeyttää verkkoneutraliteettisääntelyä.
- Vaikka komissio viestii halustaan vähentää toimijoiden raportointivelvoitteita, esityksessä kuitenkin lisätään erilaista raportointia, joka lisää hallinnollista taakkaa.

Kirjelmä digitaaliverkkoasetuksesta: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle on kokonaisuudessaan oikeasuuntainen. Valtioneuvosto kiinnittää huomiota tarpeeseen saada selkeä, investointimyönteinen ja Euroopan kilpailukykyä edistävä sääntelykehikko telealalle. Digitaaliverkkoasetus kuitenkin jää tavoitteistaan ja DNA Oyj tukee valtioneuvoston kantaa, että sääntelyn sujuvoittamiseen ja uudistamiseen johtavia toimia voitaisiin toteuttaa komission esittämään rohkeammin ja kunnianhimoisemmin.

Investointeja tarvitaan ja esteitä voitaisiin purkaa digtiaaliverkkoasetuksen avulla: Toistaiseksi voimassa olevat toimiluvat (tai pitkät, vähintään 40 vuoden toimiluvat) ja automaattisesti uusiutuvat toimiluvat poistaisivat investointien epävarmuuden välittömästi. Tämä vahvistaisi kannustimia 5G-verkkojen kehittämiseen (mukaan lukien ns. 5G standalone-verkot) ja loisi paremmat olosuhteet varhaiselle 6G-suunnittelulle.

Toinen alan kehitystä ja innovointia vaikeuttava sääntelykokonaisuus on **verkkoneutraliteettisääntely**. Nykyisellään sääntely ei ota riittävästi huomioon teknologista kehitystä. Digitaaliverkkoasetuksen tulisi kannustaa innovointia ja uusien palveluiden käyttöönottoa sekä edistää kuluttajien valinnanvapautta. Verkon viipailointi (network slicing), liikenteenhallintapalvelut ja yksilöllisten palveluiden tarjonta on nykyisellään hidasta, koska kaikki palvelut keskustellaan Traficomin kanssa erikseen ennen käyttöönottoa. Joustavampi käyttöönotto tulisi sallia erityisesti yritysasiakkaille. Valtioneuvoston kanta huomioi tarpeen kehittää ohjeistusta, mutta DNA Oyj toivoo nopeampaa ja konkreettisempaa verkkoneutraliteettisääntelyn uudistamista.

Epävarmuus delegoitujen säännösten osalta ja kansallinen liikkumavara: Valtioneuvoston kannassa on hyvin tuotu esiin digitaaliverkkoasetukseen sisältyvä epävarmuus: *”Delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanoasetusten antamiseen liittyy epävarmuutta niiden lopullisesta sisällöstä ja voimaantulon aikataulusta. Tämä voi heikentää viranamistoiminnan ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta kansallisesti sekä teleyritysten mahdollisuuksia arvioida tulevia velvoitteita ja kustannuksia.”* On tärkeää ehdotuksen valmistelussa pyrkiä siihen, että tulevat velvoitteet ovat alusta asti selkeitä ja asetus tunnistaa kokonaisuudet, joissa tulee varmistaa kansallinen liikkumavara.

Suomessa on nykyisellään hyvin pitkälle toimiva sääntely ja yhteistyö viranomaisten ja alan toimijoiden välillä. Esimerkiksi petosten torjunnassa Suomi on onnistunut ja tähän ei kaivata lisäsääntelyä, joka pahimmillaan jäykistää nykyisen mallin ja vain lisää hallinnollista taakkaa. Petosten torjunta on niin viranomaisten kuin alan toimijoiden tavoite. Myös kuluttajansuoja- ja yleispalvelusääntely on Suomessa toimivaa.

Esitykseen sisältyy täysin uusia elementtejä, erityisesti resilienssin lisäämisen osalta. Tavoite varautumisesta on kannatettava ja korostunut nykyisessä ilmapiirissä. Operaattorit satsaavat paljon verkkojen turvallisuuteen ja kestävyyteen. On kuitenkin tärkeää välttää päällekkäistä sääntelyä, joka johtaa epävarmuuteen ja toimivaltakysymyksiin.

Yhden passin menettely on myös uusi. DNA Oyj osana Telenoria pyrkii tarjoamaan erityisesti pohjoismaiden laajuisia palveluja ja tämä ehdotus tukee tätä tavoitetta. Uuteen järjestelmään sisältyy kuitenkin elementtejä, jotka tulee harkita tarkasti. Tulee välttää ns. forum shoppingia ja varmistaa että kansalliset viranomaiset pystyvät jatkossakin valvomaan toimintaa riittävästi ja estämään epäterveen kilpailun.

Esitys lisää raportointivelvoitteita: Vaikka komissio viestii halustaan vähentää toimijoiden raportointivelvoitteita, esityksessä kuitenkin lisätään erilaista raportointia, joka lisää hallinnollista taakkaa. Ehdotuksessa on myös täysin uusi Euroopan laajuinen taajuustietokanta. Kuten valtioneuvostokin huomauttaa, tähän sisältyy kansallisen turvallisuuden näkökohtia. Ehdotus toteutuessaan olisi myös todella raskas alan toimijoille toteuttaa. Tällä hetkellä EU:sta tuleva tiedonkeruu on paljon raskaampaa toimijoille kuin kansallisten viranomaisten harjoittama tiedonkeruu.

Kytkentä kyberturvallisuusasetukseen: Asetusehdotuksen mukaan taajuustoimiluvan ehtona olisi ehdotetun kyberturvallisuusasetuksen toimitusketjuvelvoitteiden noudattaminen. On huomattava, että ehdotettu kyberturvallisuusasetus on luonteeltaan horisontaalista sääntelyä ja sisältää jo omat kattavat sanktio- ja valvontamekanisminsa. Taajuustoimiluvat ovat pitkäkestoisia ja investointiperusteisia, mutta ehdotetun kyberturvallisuussääntelyn toimitusketjuja koskevat

velvoitteet täsmentyvät riskiarviointien sekä täytäntöönpanotoimien kautta, mukaan lukien velvoitteet poistaa komission määrittelemien korkean riskin toimittajien laitteita. Kun toimiluvan jatkuvuus sidotaan tällaiseen kehikkoon, yrityksen oikeusasema voi muuttua olennaisesti kesken toimilupakauden. Lisäksi toimiluvan menettämisen uhka muodostaisi suhteettoman seuraamuksen, joka kohdistuu koko toiminnan edellytyksiin, vaikka ehdotetussa kyberturvallisuusasetuksessa on jo omat, kattavat ja kohdennetut seuraamuskeinonsa.

Ehdotettu kytkentä voi heikentää myös tehokasta oikeussuojaa. Toimitusketjuvelvoitteiden seuraamukset tulisi pitää kyberturvallisuusasetuksen omassa kehikossa ja taajuustoimilupien ehdot tulisi rajata taajuuksien käyttöön liittyviin, ennakoitaviin ja yksiselitteisiin velvoitteisiin. Jos kytkentä kuitenkin säilytetään, kyberturvallisuusasetukseen tulee sisällyttää selkeät menettelytakeet, jotta toimiluvan menettämisen riski ei realisoidu ennen kuin mahdolliset uuden sääntelyn velvoitteiden tulkintaan ja soveltamiseen liittyvät oikeudelliset kysymykset on asianmukaisesti arvioitu.

Kunnioittavasti

DNA Oyj

Heli Frosterus
Regulatory Manager